ANNI BLOMQVIST – LASSE MÅRTENSON
SEPPO PARKKINEN – MAIJA VILKKUMAA

MYRSKYLUODON MAIJA

Opettajien materiaali

HELSINGIN KAUPUNGIN TEATTERI

TAIDE-TESTAAJAT

Tervetuloa Helsingin Kaupunginteatteriin ja katsomaan Myrskyluodon Maija -musikaalia! Jotta teatterivierailustanne tulisi mahdollisimman onnistunut, tutustuthan oheiseen materiaaliin sekä esityksen käsiohjelmaan etukäteen. Materiaalista löytyy niin oppilaiden kanssa toteutettavia tehtäviä kuin videoita Myrskyluodon Maijan matkan varrelta.

Hyvää aikamatkaa saaristolaistunnelmissa!

Helsingin Kaupunginteatteri – Myrskyluodon Maija
Kuvassa Laura Alajääski ja Aaro Wichmann
Kuva © Tapio Vanhatalo

“Musikaalin päähenkilö Maija on tarinan alussa 16-vuotias saaristolaistyttö, joka yllättäen naitetaankin täysin vieraan miehen kanssa ajan tavan mukaan. Perheet sopivat keskenään avioliitoista, eikä nuorilla aina ollut mahdollista valita tuohon aikaan omaa puolisoaan. Musikaalin alussa nuoripari lähtee yhdessä kohti tuntematonta, pientä Myrskyluoto-nimistä saarta, jossa yhteinen elämä saa alkunsa. Luonnon armoilla eläminen ja rankat elämän koettelemukset kasvattavat lopulta Maijasta vahvan naisen. Ehkäpä samaa vahvuutta ja sisukkuutta tarvitaan tänäkin päivänä!” (Ohjaaja, Kari Rentola)

Helsingin Kaupunginteatterin Myrskyluodon Maija -musikaalissa pureudutaan Ahvenanmaan saaristolaiselämään 1800-luvulla. Opettajien materiaaliin on koottu aiheeseen soveltuvia harjoitteita, joita voi tehdä luokan kanssa Myrskyluodon Maija -musikaalia ennen ja sen jälkeen. Tähän materiaalipakettiin on koottu harjoitteita, joita voi hyödyntää erityisesti yläkoululaisten opetuksessa. Materiaali on osa Suomen Kulttuurirahaston rahoittamaa Taidetestaajat-hanketta.

Harjoitukset on jaettu ennen Myrskyluodon Maija -musikaalia tehtäviin ennakkotehtäviin sekä musikaalin jälkeisiin jälkitehtäviin. Ennakkotehtävät pohjustavat musikaalin teemoja ja herättelevät oppilaat ajattelemaan aihetta jo ennen Myrskyluodon Maija -musikaalin katsomista. Lisäksi harjoitukset virittävät oppilaat katsomiskokemukseen. Musikaalin jälkeen tehtävien harjoitusten avulla voidaan purkaa musikaalin jälkeisiä tunnelmia ja tuntemuksia.

Materiaalin kokosi musiikki- ja draamakasvattaja, yleisötyöntekijä Hanna Nuorala, joka toimii Myrskyluodon Maija -musikaalissa näyttelevien lasten ja nuorten ohjaajana. Palautetta tästä materiaalista sekä kommentteja tehtävistä ja niiden käytöstä voi lähettää osoitteeseen yleisotyo@hkt.fi.

Helsingin Kaupunginteatteri – Myrskyluodon Maija
Kuvassa Laura Alajääski ja Aaro Wichmann
Kuva © Tapio Vanhatalo

ENNAKKOTEHTÄVÄT

Nämä tehtävät on tarkoitettu tehtäväksi jo ennen musikaalin katsomista. Tehtävien tarkoitus on orientoida oppilaita musikaalin teemoihin sekä katsojakokemukseen. Tehtävät sopivat tehtäviksi millä tahansa oppitunnilla, eivätkä ne vaadi suuria ennakkovalmisteluja. Tehtävät voidaan tehdä vapaassa järjestyksessä, ja niistä voi tehdä halutessaan kaikki tai vain osan.

1. Musikaalin taustoihin tutustuminen

Tavoite: Oppilaat tutustuvat 1800-luvun saaristolaiselämään.

Elämä 1800-luvun Ahvenanmaalla ja Myrskyluodolla oli raadollista ja ihmiset olivat jatkuvasti luonnon armoilla. Tutustukaa Ahvenanmaan saaristolaiselämään ohesta löytyvän sähköisen käsiohjelman avulla. Etsikää yhdessä kartasta Maarianhamina, Myrskyluoto, Lumparland ja Simskäla.

Helsingin Kaupunginteatteri – Myrskyluodon Maija
Kuva © Tapio Vanhatalo

2. Myrskyluodon Maija somessa
Tavoite: Oppilaat tutustuvat musikaalin valmistusvaiheisiin sosiaalisen median avulla.

Tutustukaa teokseen ja sen harjoitusvaiheeseen sosiaalisen median kautta. Tunnuksen #taidetestaajathkt kautta löydätte instagramista kuvia ja videomateriaalia kulissien takaa. Voitte myöhemmin jättää myös omia kommentteja tai kuvia teatterivierailustanne käyttäen samaa instagram-tunnusta.

3. Oppilaiden oma elämäkerta
Tavoite: Oppilaat pohtivat omaa elämäänsä ja elämänsä merkkipaaluja.

Myrskyluodolla eläessään Maija kohtasi elämänsä aikana monenlaisia iloja ja suruja, menetyksiä ja saavutuksia. Mitkä olisivat oman elämäsi merkkipaalut? Oppilaat kirjoittavat omat elämäkertansa. Oppilasryhmästä riippuen elämäkertaan voi antaa rajoituksia, kuten ”kirjoita vähintään kymmenen lausetta itsestäsi”. Elämäkertoihin ei kirjoiteta omaa nimeä, jottei kirjoittaja heti paljastu. Opettaja kerää elämäkerrat pois, sekoittaa ne ja lukee sattumanvaraisessa järjestyksessä oppilaiden yrittäessä arvata, kenen elämäkerrasta on kyse. Jokaisen elämäkerran jälkeen annetaan raikuvat aplodit. Elämäkertoja ei ole pakko lukea kaikkia samalla tunnilla, vaan niihin voidaan palata aina sopivissa väleissä. Myös opettaja ja mahdollinen koulunkäyntiavustaja voivat kirjoittaa omat elämäkertansa. Jos joku oppilas ei halua elämäkertaansa luettavan ääneen, voi hän kirjoittaa tekstinsä alkuun “Ei lueta”.

Kun kaikki elämäkerrat on luettu, keskustellaan niiden herättämistä ajatuksista. Millaista oli kirjoittaa omaa elämäkertaa? Tunnistivatko oppilaat toistensa elämäkerrat helposti? Oliko elämäkerroissa jotain samankaltaisuuksia? Entä eroja? Miten nykynuorten elämä eroaa 1800-luvulla eläneiden nuorten elämästä?

Helsingin Kaupunginteatteri – Myrskyluodon Maija
Kuva © Tapio Vanhatalo

4. Uskomukset 1800-luvulla ja nykypäivänä
Tavoite: Oppilaat tutustuvat uskomuksiin 1800-luvulla ja nykypäivänä ja pohtivat uskomusten vaikutuksia ihmisten elämään.

1800-luvulla erilaiset uskomukset ja ennusmerkit olivat tärkeä osa ihmisten elämää. Myös Maija kohtaa erilaisia ennusmerkkejä elämänsä varrella. Etsikää tietoa 1800-luvun uskomuksista. Pohtikaa yhdessä, miten uskomukset ovat vaikuttaneet ihmisten elämään? Millaisiin uskomuksiin ja sanontoihin olette törmänneet nykypäivänä?

Kerätkää uskomuksia taululle ja keskustelkaa niistä. Jakautukaa sen jälkeen ryhmiin ja tehkää ryhmässä valitusta uskomuksesta patsaita. Muut ryhmät arvaavat, mikä uskomus voisi olla kyseessä.

5. Teatterin eri ammattilaiset
Tavoite: Tutustutaan puvustukseen, lavastukseen, valosuunnitteluun ja äänisuunnitteluun.

Musikaali perustuu Anni Blomqvistin Myrskyluoto-kirjasarjaan, josta on aiemmin tehty myös aikanaan hyvin suosittu TV-sarja. Romaanin siirtäminen teatterin

näyttämölle vaatii useiden teatterin ammattilaisten työpanosta, ja se eroaa merkittävästi TV-ohjelman tekemisestä. Keskustellaan yhdessä, mitä eroa on TV-ohjelmilla, elokuvilla ja teatteriesityksillä? Miten teatterissa kuuluu käyttäytyä? Keitä teatterissa työskentelee näyttelijöiden ja ohjaajien lisäksi? Voitte tutustua Myrskyluodon Maijaan lisämateriaalista löytyvien linkkien avulla.

Pohjustuksen jälkeen jaetaan luokka neljään ryhmään. Yksi ryhmä saa aiheeksi puvustuksen, toinen lavastuksen, kolmas valosuunnittelun ja neljäs äänisuunnittelun. Jokainen ryhmä tekee lyhyen mainoksen, jossa esittelevät annetun ammattiryhmän kuvitteelliselle teatterin johtajalle. Miksi juuri meidän ryhmä on erityisen tärkeä teatterissa?

Tarkkailutehtäviä Myrskyluodon Maija -musikaalin aikana:
Tarkkaile, miten Myrskyluodon Maija -musikaalissa ilmenevät erilaiset ennusmerkit ja uskomukset. Miten luontoa kuvataan musikaalissa?

Tarkkaile musikaalin aikana näyttelijöiden lisäksi myös muiden teatterin ammattilaisten toimintaa ja kädenjälkeä. Huomaathan, että näyttämöllä on ammattilaisnäyttelijöiden lisäksi myös viisi lapsinäyttelijää!

JÄLKITEHTÄVÄT

Nämä tehtävät voidaan tehdä musikaalin katsomisen jälkeen. Tehtävien tarkoitus on saada oppilaat palaamaan musikaalin teemoihin ja pohtimaan nykynuorten elämää suhteutettuna 1800-luvulla eläneiden nuorten elämään. Tehtävät sopivat tehtäviksi millä tahansa oppitunnilla, eivätkä ne vaadi suuria ennakkovalmisteluja. Tehtävät voidaan tehdä vapaassa järjestyksessä, ja niistä voi tehdä halutessaan kaikki tai vain osan.

1. Kuva kertoo

Tavoite: Oppilaat tutustuvat toisiinsa kuvien avulla.

Leikatkaa lehdistä kuvia, jotka kertovat jotain itsestä. Kuva voi olla esimerkiksi muisto, kokemus tai mieltymys. Laittakaa kuvat seinälle ja yrittäkää yhdessä keksiä, mikä kuva kuuluu kenellekin. Kuvan omistaja voi kertoa, miksi valitsi juuri kyseisen kuvan.

Voitte yhdessä leikata myös Maijaan, Janneen ja heidän elämäänsä, mieltymyksiinsä ja haaveisiinsa liittyviä kuvia ja vertailla niitä nykypäivän kuviin.

Helsingin Kaupunginteatteri – Myrskyluodon Maija
Kuvassa Kaspian Kallio, Kaapo Kallio, Lotta Pesonen, Jenni Haapanen, Pablo Ounaskari
Kuva © Tapio Vanhatalo

2. Maijan elämäkerta
Tavoite: Oppilaat pohtivat Maijan elämää ja hänen elämänsä merkkipaaluja.

Maija kohtaa elämänsä aikana useita menetyksiä ja myös onnistumisia. Pohtikaa, mitkä voisivat olla Maijan elämän merkkipaaluja. Miten Maijan kohtaamat asiat vaikuttivat hänen elämäänsä? Miten Maija selvisi kohtaamistaan vaikeuksista ja mistä hän löysi iloa elämäänsä?

3. Unelmat 1800-luvulla ja nykypäivänä
Tavoite: Oppilaat suhteuttavat omia unelmiaan 1800-luvulla eläneiden nuorten unelmiin.

Oppilaille jaetaan A3-kokoiset paperit. Paperille kirjataan omia unelmia ja haaveita unelmakartan tyylisesti. Kirjoittamisen lisäksi tauluun voi piirtää tai liimata kuvia. Kaikkia unelmia ei ole välttämätöntä käydä läpi, vaan jokainen voi valita kartastaan muutaman, jonka haluaa jakaa koko ryhmän kanssa. Pohtikaa yhdessä, miten nykynuorten unelmat eroavat 1800-luvulla eläneiden nuorten unelmista. Kirjatkaa taululle, mitä Maija mahdollisesti unelmoi?

Helsingin Kaupunginteatteri – Myrskyluodon Maija
Kuvassa Kaapo Kallio, Lotta Pesonen, Pablo Ounaskari, Kaspian Kallio, Jenni Haapanen
Kuva © Tapio Vanhatalo

4. Teatterivierailun jälkipuinti
Tavoite: Oppilaat kertaavat musikaalikokemusta ja oppimaansa teatterivierailun aikana.

KAHOOT TIETOVISA:
Oheisesta linkistä pääsette pelaamaan leikkimielistä Kahoot-tietovisaa. Teatterivierailun ja musikaalin jälkeen voitte kertailla kokemaanne ja näkemäänne tietovisailun avulla. Jos Kahoot ei ole entuudestaan tuttu, ohjeet Kahootin käyttöön löydätte Kahootin omilta nettisivuilta.

Linkki tietovisaan:
https://play.kahoot.it/#/?quizId=02a09f18-c08e-46b4-832f-d055878355be

TAIDETESTAAJIEN KOMMENTOINTI:
Kommentoikaa Myrskyluodon Maija -musikaalikokemusta teatterivierailun jälkeen Helsingin Kaupunginteatterin sivuilla: https://hkt.fi/esitykset/myrskyluodon-maija/

Otamme myös mielellämme kommentteja vastaan Helsingin Kaupunginteatterin facebookissa tai instagramissa @hktfi. Voit myös jakaa kuvia teatterivierailusta käyttäen tunnusta #taidetestaajathkt.

LISÄMATERIAALIA

HELSINGIN KAUPUNGINTEATTERIN MATERIAALIA MUSIKAALISTA:

Myrskyluodon Maija -making of:
https://www.youtube.com/watch?v=8Jt7AHoC8DU

Myrskyluodon Maija -traileri:
https://www.youtube.com/watch?v=-fetI7zR0DI

Myrskyluodon Maija -musikaalin teaser:
https://www.youtube.com/watch?v=4u3kvqT2Wsg

Myrskyluodon Maijan ensi-illan tunnelmia:
https://www.youtube.com/watch?v=L-kZ_SqD2D8&t=97s

SÄHKÖINEN VERSIO MUSIKAALIN KÄSIOHJELMASTA:

Oheisesta linkistä löytyy sähköinen versio Myrskyluodon Maija -musikaalin käsiohjelmasta. Käsiohjelmassa on lisätietoa muun muassa säveltäjä Lasse Mårtensonista, kirjailija Anni Blomqvistista sekä Ahvenanmaan saaristosta.

Linkki käsiohjelmaan: http://hkt.fi/julkaisut/myrs/index.html#/article/1/page/1

YLEN ELÄVÄ ARKISTO:

Ylen Elävän arkiston materiaalia Myrskyluodon Maijasta:
https://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/12/14/myrskyluodon-maija
https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/07/30/myrskyluodon-maija-monella-tavalla

Ylen Elävän arkiston materiaalia Lasse Mårtensonista:
https://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/05/20/lasse-martenson-kuusitoista-hyvaa-vuotta
https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/09/15/lasse-martenson-kaikki-paitsi-purjehdus-turhaa